

Preek in een belijdenisdienst

Thema: Liefde die van één kant komt! Gods liefde als bron van onze liefde voor Hem en voor elkaar.

Orde van dienst

Voorzang: Gezang 303,1.2 en 5

Votum en Groet

Zingen: Psalm 121,1.4

Gebed om het licht van de Geest

Zingen: Opwekking 461

Schriftlezing uit Ezechiël 36,22-28

Zingen: Gezang 31 uit Zingende Gezegend van A.F. Troost

Schriftlezing uit 1 Johannes 4,7-16

Zingen: Opwekking 488

Verkondiging van 1 Johannes 4,7-16

Zingen: Psalm 68,3. 7 en 9

Afleggen van de geloofsbelijdenis

De belijdeniskandidaten zingen Opwekking 430

Overhandiging van de belijdenisgeschenken

Gemeente zingt de catechisanten toe: Gezang 304,1.3

Dankzegging en voorbeden (afgesloten met gezongen Onze Vader)

Collecte

Zingen: Opwekking 347

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Vijf jonge mensen belijden vanmiddag hun geloof.

Vandaag mag iedereen het van hen horen: zij kozen voor God en voor allen die bij God horen.

Vijf jonge mensen belijden hun geloof.

Daarin raken hemel en aarde elkaar.

God en mensen reiken elkaar de hand.

Of om het te zeggen met de woorden van Johannes: *Als je belijdt dat Jezus Gods Zoon is, dan blijft God in jou en dan blijf jij in God.*

Als twee handen die in elkaar grijpen en elkaar niet meer loslaten – zo hecht.

Dan blijft God in jou en dan blijf jij in God.

Dat is toch gewoon niet te bevatten!

Dat God in jou is en dat jij in God bent.

Dat is liefdestaal van het zuiverste water.

Nou, daar draait het ook duidelijk om in die gemeenschap – om liefde.

In dat betrekkelijk korte stukje dat Heidi zo even voorlas uit 1 Johannes 4 komt het woord liefde achttien keer voor.

Wel in verschillende variaties – liefde, liefhebben, geliefden –, maar in totaal achttien keer.

Het zou er haast eentonig van worden als het niet ging om zo iets geweldigs.

Johannes wil het ons in ons geheugen en in ons hart prenten: in de gemeenschap met God draait alles om de liefde.

Ja, maar weten we dan wel waar we over praten?

Als het woord liefde valt, wat is daar dan mee gezegd?

Want denk niet te gauw dat je weet wat Johannes bedoelt.

Bij liefde komen bij ons allerlei romantische gevoelens los: een jongen en een meisje samen op een bankje in de maneschijn.

Of we zien een moeder voor ons die haar baby knuffelt.
Of het roept het beeld op van iemand die helemaal opgaat in zijn sport of in zijn hobby.
Liefde voor mensen en liefde voor dingen is er in alle maten en soorten.
Daar hoeven we ook geen kwaad woord van te zeggen, als je tenminste God voor dat alles oprecht kunt danken.

Maar de liefde waar Johannes hier over spreekt en waar andere bijbelschrijvers het over hebben – die is toch anders.

Zó anders dat je er een ander woord voor zou willen kiezen.

En dat is ook precies wat Johannes en Paulus en anderen hebben gedaan.

Toen ze zochten naar een uitdrukking, die moest weergeven waar het in de relatie tussen God en mensen om gaat, kozen ze voor een toen al wat verouderd woord dat niet meer zoveel gebruikt werd.

Toen kozen ze voor het woord *agapè*.

U kent het misschien wel als de naam van een stichting die heel veel doet op het gebied van evangelisatie: *agapè*.

Nu, *agapè* is liefde van een heel bijzondere soort.

En dat komt vooral daarin uit, dat Johannes hier heel nadrukkelijk zegt: *God is liefde*.

Om te weten wat *agapè* is, om te weten om welke liefde het hier gaat, moet je weten wie God is.

Want God is liefde.

God is *agapè*.

Ja, God is liefde.

Dat is het meest wezenlijke wat we over God kunnen zeggen: dat Hij liefde is.

Die uitspraak is de meesten van ons misschien wel heel vertrouwd.

Maar dat betekent nog niet dat we begrijpen wat daarmee bedoeld wordt.

De mensen die God hebben leren kennen en die over Hem spreken in de Bijbel hebben veel over God gezegd.

Ze hebben het over Gods rechtvaardigheid en over zijn wijsheid.

Ze spreken over Zijn macht en over zijn barmhartigheid.

Ze spreken ook over zijn toorn.

Maar Gods wezen dat heel zijn doen en laten stempelt en bepaalt is liefde.

God is liefde.

Je kunt niet op dezelfde manier zeggen dat God macht is of dat Hij wijsheid is of rechtvaardigheid.

Of dat Hij toorn is.

Maar wel dat Hij liefde is.

Liefde is de overheersende grondtoon in alles wat God wil en bij alles wat Hij doet.

Ik las deze week in de krant over een computerspel dat nogal in trek schijnt te zijn.

Black and White heet het.

Met dat spelletje kun je zelf voor god spelen.

Als god kun je je eigen wereld regeren.

Animatiemensen werpen zich in aanbidding op de knieën, bouwen een tempel voor je en verkondigen jouw woord.

In dat spel komt een scène voor met een man, een vrouw en een kind op een prachtig strand.

Het kind – geen animatie, maar een echte peuter – huppelt vrolijk het water in en verdwijnt vervolgens in de golven.

Vader en moeder kunnen kennelijk niet zwemmen.

Ze vallen op hun knieën in het zand, wringen smekend hun handen en roepen naar degene die het spelletje speelt: *God help ons*.

En jij kunt met een simpele muisklik beslissen wat je doet: het kind redden of laten verdrinken.

In dit computerspel kan god doen wat hij wil: mensen laten verdrinken of redden, huizen verpletteren of laten staan.

Wat een vreselijke karikatuur van God – zo'n god van willekeur.

Die zich achter zijn scherm zit te verkneukelen als mensen doen wat hij wil.
En van dit spel werden in één maand maar liefst 50.000 exemplaren verkocht.
Het schijnt een echte hype te zijn.
Zulke ideeën hebben mensen dus over God.

Maar Johannes weet: *God is liefde!*
Alles wat Hij doet is gestempeld door liefde.
Zijn macht is geen willekeur, maar een uit liefde opkomen voor het zwakke.
Ja, zelfs zijn toorn is niet zomaar een uitbarsting van boosheid.
Maar het is een uiting van Gods verlangen om mensen tot zijn kinderen te maken.
Het is de bezeerde liefde, die heftig werft om het hart van zijn schepselen.

Alleen al dat God de wereld en de mensen schiep is een uiting van zijn liefde.
Want God heeft ons helemaal niet nodig.
God heeft aan zichzelf genoeg.
De Vader, de Zoon en de Heilige Geest vormen in heilige drieëenheid een volheid van liefde,
waaraan wij niets kunnen toevoegen.
Maar in liefde heeft God besloten om de mensenwereld te scheppen.
En daarmee heeft God een enorm risico gelopen.
Want Hij koos voor mensen in zijn wereld, die konden kiezen.
Kiezen voor Hem of tegen Hem.
Want dat is immers liefde, dat zich een relatie ontwikkelt in wederzijdse vrijheid.
En dus heeft God zich afhankelijk gemaakt van de vrijheid en de verantwoordelijkheid van de mens.
God heeft zich a.h.w. kwetsbaar opgesteld.
Want God is in onze relatie de meest betrouwbare.
Het is ondenkbaar dat Hij zich grillig terugtrekt.
De mens kan op Hem aan, kan op Hem bouwen als op een rots.
Dat maakt God in onze wederzijdse relatie eigenlijk kwetsbaarder dan wij zijn.
Want Hij kan bij ons niet rekenen op zoveel trouw als waarop wij kunnen rekenen bij Hem.
Zo is alleen al het feit dat God ons schiep als mensen met wie Hij een relatie van vrijwillige liefde wilde voor Hem een daad van zelfverloochening en van opoffering.
Alleen daardoor al laat Hij zich kennen als een God, die liefde is.

Maar als je dan bedenkt, hoe dat voor God is uitgepakt.
Mij ontroert altijd weer het lied van de wijngaard, dat gezongen is door Jesaja.

Ik wil van mijn geliefde zingen, het lied van mijn beminde over zijn wijngaard. Hij spitte hem om, zuiverde hem van stenen, beplante hem met edele wijnstokken, bouwde daarin een toren, hakte een perskuip daarin uit. En hij verwachtte dat de wijngaard goede druiven zou voortbrengen, maar hij bracht wilde druiven voort.

God, die kosten noch moeite spaarde om zijn volk het goed te geven.
En zij lopen bij Hem weg.
Trappen Hem op zijn hart.
Beantwoorden zijn liefde met ontrouw.
Leggen het met anderen aan.
Maar dan stop je er toch mee?
Dan is het toch einde verhaal?

Maar nee, het verhaal gaat door.
En God blijft zijn volk zoeken.
X. las zo even een stukje uit de profetie van Ezechiël.
Een woord op een dieptepunt in de relatie tussen God en zijn volk.
De wijngaard – het land Kanaän – ligt er woest en verlaten bij.
Het grootste deel van het volk is gedeporteerd naar Babel.
Wat zo mooi begon is veranderd in een puinhoop.

Maar God geeft het niet op.
Hij heeft geen enkele reden om verbetering te verwachten.
Maar Hij geeft het niet op.
Zijn volk heeft Hem bespottelijk gemaakt.
De onderneming die zo veelbelovend begon met de bevrijding uit Egypte is volledig in het slop geraakt.
De heidenen schamperen: *Wat een waardeloze God hebben die Joden!*
Daar hebben ze ook niet veel aan.
Hij kan hen niet eens redden.

Maar God zegt: *Denk niet dat Ik het er bij laat zitten.*
Nee, jullie, huis van Israël, verdienen het niet dat Ik me nog met je bemoei.
Maar toch maak Ik een nieuw begin.
Zo dood en doods als jullie nu zijn, Ik schep jullie tot een nieuw en levend volk.
Mijn Geest komt in jullie wonen en Ik verander jullie stenen hart in een hart van vlees.
Gij zijt mijn volk, houd moed! Ik ben uw God – voorgoed doe Ik uw hart herleven.

En zo kwam het tot het hoogtepunt van Gods liefde: de zending van zijn eniggeboren Zoon.
Hierin is Gods liefde het duidelijkst geworden, dat Hij zijn Zoon gezonden heeft.
En Johannes stamelt verwonderd: *Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad.*
Het initiatief is volledig van God uitgegaan.
En wij hebben geen enkele aanleiding gegeven om door Hem geliefd te worden.
Wij kennen het gezegde: *Liefde kan niet van één kant komen.*
Dat is typisch menselijk gezegd.
Zo gaan wij met elkaar om.
Als de liefde niet van de andere kant wordt beantwoord, dan kappen wij er mee.
Misschien dat we nog een tijdlang pogingen doen om de liefde van de ander te winnen of terug te winnen, maar op een gegeven moment is het over en uit.
Ja, dan kan liefde van mensen zelfs omslaan in haat.
Dan zijn we zo boos dat onze liefde niet werd gewaardeerd, dat we het de ander betaald zetten.
Daar draaien hele soap-series om, dat de bedrieger door de bedrogene gepakt wordt.
Daarmee bewijzen we hoe zelfzuchtig onze liefde is.

Maar bij God komt de liefde van één kant.
Wij geven Hem er geen enkele aanleiding toe.
Wat moest God met Jakob, die zijn vader en broer gemeen bedroog?
Wat moest God met iemand als David, moordenaar en ontuchtpleger?
Wat moest God met Paulus, die als een fanaat zijn kinderen vermoordde?
En durven wij het echt aan om te zeggen dat God met ons beter uit is?

Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad.
Het is een liefde die het rijkste gaf wat er te geven was: Gods eigen Zoon.
Het is een liefde die het rijkste gaf wat er te geven was – aan mensen die het totaal niet waard zijn.
En die nota bene zelfs de Zoon hebben gedood en vermoord.
Zoals God tot het uiterste ging om ons zijn liefde te tonen, gingen wij tot het uiterste door die liefde te vertrappen.
En juist zo heeft God ons gewonnen.
Van deze liefde raakt de kerk van alle eeuwen niet uitgezongen.

Onlangs overleed prof. Verkuyl.
Hij was één van mijn professoren toen ik aan de VU studeerde.
Hij doceerde zendingswetenschap.
Zelf had hij jarenlang in het zendingswerk gezeten, o.a. in Indonesië.

Van Verkuyl heb ik geleerd dat de liefde van God de unieke boodschap van de Bijbel is. Hij zei dat hij heel wat moslims, hindoes, boeddhisten en aanhangers van andere godsdiensten tot geloof had zien komen. En altijd weer bleek dat de liefde van God, zoals die in Christus is geopenbaard, door hen allemaal werd ervaren als de kern van het christelijk geloof.

Geliefden, zegt Johannes dan – en dat woord klinkt extra dierbaar als je daarin hoort hoe wij zo bij God geliefd zijn – *geliefden, indien God ons zo heeft liefgehad, behoren ook wij elkaar lief te hebben*.

Onze band met God zal te merken zijn aan de warmte van onze liefde.

Een liefde die een afschaduwing is van die wonderlijke liefde van God voor ons.

Een liefde die gekenmerkt wordt door geven: het geven van aandacht aan elkaar, het geven van tijd aan elkaar, het geven om elkaar.

Het geven van ons hart aan elkaar.

Een liefde die zich niet laat stuiten als er geen liefde terug komt.

Een liefde die het er niet om te doen is er zelf beter van te worden.

Maar een liefde die onzelfzuchtig is, onbaatzuchtig, opofferingsgezind.

Johannes zegt heel nadrukkelijk, dat niemand ooit God heeft gezien.

Maar, voegt hij er dan veelzeggend aan toe, *indien wij elkaar liefhebben, blijft God in ons en zijn liefde is in ons volmaakt geworden*.

Het is de hoge en eervolle opdracht van ons als kinderen van God om aan de wereld te laten zien dat God liefde is.

Door onze liefde zullen de mensen mogen merken dat God liefde is.

En wanneer er ooit behoefte is aan mensen die hierin het beeld van God vertonen, dan is dat in onze tijd en in onze samenleving.

Want onze maatschappij is zo kil en zo koud geworden.

Dat kan ook niet anders als God is uitgebannen en met Hem niet meer gerekend wordt.

Onlangs verscheen een boek waarin de schrijver aan een kind van elf probeert uit te leggen dat de wereld is ontstaan uit evolutie.

Daar komt God niet aan te pas.

De schrijver legt o.a. de theorie uit dat voor mens en dier het doorgeven van de genen het belangrijkste is.

En omdat je broes en zussen en andere familieleden voor een belangrijk deel dezelfde genen hebben is het heel verstandig jezelf voor je familie in te zetten.

Maar dat je ook je leven op het spel zet voor je vrienden past daar niet in.

Laat staan dat je iets over hebt voor mensen die nog verder van je afstaan.

Dingen en dieren bestaan omdat ze nuttig zijn.

Of in elk geval omdat ze in staat zijn zichzelf in stand te houden.

Zo zit het leven in elkaar.

Ja, dan is er geen ruimte meer voor het bewust aanvaarden van een gehandicapt kind.

En vrouwen die zwanger zijn van zo'n kind worden onder druk gezet of ze zo'n kind wel willen.

Dan organiseert een moeder een kind bij een spermaloket, met sperma van een anonieme donor dat een gezond kind garandeert.

En ze beslist daarmee meteen over de toekomst van het kind dat zijn vader niet kennen mag.

Dan moet je niet in de zorg gaan werken of voor een stichting of instelling die doelen stelt waar je zelf niet beter van wordt.

Waar je demente bejaarden moet wassen of aandacht moet geven aan losgeslagen jongeren.

Dan wordt over alles wat kwetsbaar is en zorg en liefde nodig heeft heen gewalst.

Dan beslist alleen nog maar het eigen ik.

Dan is er niet meer de inzet om een mens aan het einde van zijn leven zo te verzorgen, dat

het tot het laatste toe de moeite waard is.

In zo'n wereld horen wij ons als mensen die uit God geboren zijn, duidelijk te onderscheiden.

Laten wij elkaar liefhebben.

Met een liefde die warm uitstraalt naar onze omgeving.

Want daaraan zal te merken zijn dat het Pinksteren is geworden.

Dat harten van steen veranderd zijn in harten van vlees.

Niemand heeft ooit God gezien.

Maar als wij elkaar liefhebben, als wij liefhebbend door de wereld gaan, dan is er toch iets van God te bespeuren.

Als wij doortrokken zijn van de liefde die zichzelf geeft en die van het offer weet, dan blijft God in ons en dan blijven wij in Hem.

Dan spellen wij de Naam, waarin hemel en aarde samen verenigd zijn.

Ja, het gaat in het belijden van ons geloof om ingrijpende dingen.

Het zijn niet maar loze woorden die we zeggen.

Het is een levenshouding waar we voor kiezen.

Maar kunnen we anders als God ons eerst zo onvoorwaardelijk heeft liefgehad?

Willen we anders als zijn Geest ons hart heeft aangeraakt en in vuur en vlam heeft gezet?

God is liefde en wie in de liefde blijft, blijft in God en God blijft in hem.

AMEN.